

Určování světových stran

Mapa, buzola ...

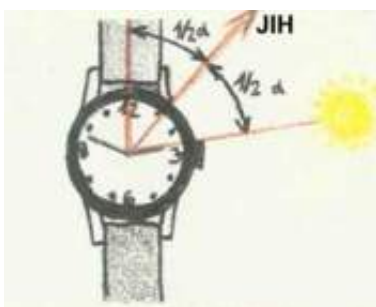
Zasláno od: Value

Datum zveřejnění: 6.3.2004

V tomto článku se dozvíte několik možností jak lze v přírodě určit světové strany.

Podle slunce:

Ráno je slunce přibližně na východě, v poledne na jihu a večer zhruba na západě.



Pomocí hodinek (slunce):

Středem České republiky prochází patnáctý poledník, nad nímž je slunce v zimě v poledne a v létě ve 13 hodin. V tom okamžiku je slunce přímo na jihu od nás. O každou hodinu dříve je o 15° východněji, o každou hodinu později o 15° západněji. Použiješ-li hodinky jako úhломěru, můžeš kdykoliv určit světové strany. Malou ručičku naniž ke slunci a rozpul úhel mezi ní a dvanáctkou (v zimě) a jedničkou (v létě). Tím směrem je jih, na opačné straně je sever.

Pomocí hodinek (měsíc):

Není-li měsíc úplný, je to obtížné. V úplňku stojí měsíc přímo proti slunci. Pozor však. Slunce je o půlnoci zdánlivě na severu, měsíc na jihu. Rozpůlením úhlu mezi malou ručičkou a dvanáctkou tedy opět určuješ jih. Je to způsobeno tím, že naše hodinky nemají 24, ale 12 hodin. Od 6:00 do 18:00 určuješ jih podle slunce, od 18:00 do 6:00 podle měsíce v úplňku. V létě je vše o hodinu zpět.



Podle hvězd:

V prodloužení vzdálenosti zadních hvězd Velkého vozu najdeš koncovou hvězdu Malého vozu, Polárku. Ta je na rozdíl od ostatních hvězd vidět stále na stejném místě na sever od nás.

Podle přírodních úkazů:

Sníh se při jarním tání drží nejdéle na severních svazích. Česna včelínů natáčejí včelaři obvykle k jihu.

Podle kostelů:

U katolických kostelů bývá vchod na západní straně a oltář na východní straně.

Podle letopočtu:

Letopočty uvedené na sloupku trigonometrického bodu je otočen k jihu.

atd.